

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

**R. D. Magistri Petri Lombardi Novariensis Episcopi
Parisiensis. Sententiarvm Libri IV. quibus vniuersæ
Theologiæ summa continetur**

Petrus <Lombardus>

Mogvntiæ, 1632

Vtrum debeat dici, semper gignitur filius vel semper gignitus est. K. L. M.
N. O

urn:nbn:de:hbz:466:1-38829

nem eius quis enarrabit? Sed hoc nō dicit Hieron. ideo quod generatio filii eterna plene intelligi vel explicari possit à quoquam mortalium: sed quia de ea aliquid intelligi, vel dici potest. quidam tamen hoc accipiunt dictum de temporali CHRISTI generatione.

Vtrum debeat dici, semper gignitur, vel semper genitus est filius.

HIC quæri potest cum generatio filii à patre nec principium habeat nec finem, quia eterna est, vtrum debeat dici, filius semper gignitur, vel semper genitus est, vel semper gignetur. De hoc Greg. super Iob ait, Dominus Deus IESVS in eo quod virtus & sapiëntia Dei est, de patre ante tempora nat^o est, vel poti^o quia nec cœpit nasci, nec desuit: dicam^o verius semper natus, nō autē possumus dicere semper nascitur, ne imperfectus esse videatur. At vero vt ætern^o designari valeat & perfectus & semper dicamus, & nat^o, quaten^o & natus ad perfectionem pertineat, & sēper ad eternitatem: quāuis per hoc ipsum q̄ perfectū dicim^o, multum ab illius veritatis expressione deuiam^o: quia q̄ factum nō est, nō potest dici p̄prie perfectū, sed balbutiēdo vt possum^o, excelsa Dei resonemus, Et dominus nostræ infirmitatis verbis cōdescendens. Estote, inquit, p̄fecti, sicut & pater vester cœlestis perfect^o est. Super illum locum etiā Psal. Ego hodie genui te. De hac generatione filii ita loquitur Aug. Quaquam per hoc q̄ dicit hodie, possit intelligi dies ille quo Christ^o secundum hominem nat^o est: tamē quia hodie p̄sēntiam significat, atq; in æternitate neq; p̄teritum quicquā est, quasi esse desierit: neque futurum, quasi nondum sit: sed p̄sēns tantum, quia quicquid æternum est, semper est: diuinitus tamen accipitur de sempiterna generatione sapientiæ Dei. Ecce his verbis ostendit Aug. quod generatio filii semper est,

K Lib. 29. moralium ca. 1. in principio

Matth. 5.
Psal. 2.
In tom. 8. in
expositione
huius Ego
hodie psal.

*Chrys. tom.
4. homil. 2.
ad locum
1. c. Epi. ad
Hebr. ego
hodie ge-
nui te.*

nec præterit, nec futura est, quia æterna est. Ideo dixit genui, ne nouum putaretur, scilicet ne videretur incœpisse: hodiè dixit, ne præterita generatio videretur. Ex his ergo verbis Prophetæ, ut ait Ioan Chrysoft. nihil aliud manifestatur, nisi quia ex ipsa essentia patris semper genitus est filius. Aug. q. 37. li. 83. qq. ait melior, est semper natus, quam qui semper nascitur: quia qui semper nascitur, nondum est natus: & nūquam natus est, aut natus erit, si semper nascitur. Aliud est enim nasci, aliud natum esse. Ac per hoc nunquam filius, si nunquam natus, filius autem, quia natus est, semper est filius: semper igitur natus.

Origenes videtur dicere contrarium: ait enim quod semper generatur filius à patre.

*Orig. tom. 2.
Homil. in
Hierem. 6.
in fine.*

ORIGENES vero super Hieremiam dicit, quod filius semper generatur à patre, his verbis: Saluator noster est sapientia Dei, sapientia vero est splendor æternæ lucis: saluator ergo noster splendor est charitatis. Splendor autem non semel nascitur, & desinit: sed quoties ortum fuerit lumen ex quo splendor oritur: toties oritur etiam splendor claritatis, sic ergo saluator semper nascitur. Undè ait in lib. Sapient. Ante omnes colles generat me Dominus: non, ut quidam male legunt, generauit. His verbis aperte ostendit Origenes, sanè dici posse & debere, filius semper nascitur: quod videtur contrarium illi verbo Gregorii præmissio, scilicet non possumus dicere, semper nascitur.

Exponit præmissa verba Gregorii, ne putetur, inter doctores esse contrarietas.

SED nè tanti auctores sibi contradicere in re tanta videantur, illa verba Greg. benignè interpretemur. Dominus inquit, Iesus ante tempora natus est de patre: vel potius, quia nec cepit nasci nec desijt, dicam⁹ veri⁹, semper natus. Sed quomodo veri⁹ dicitur hoc, scilicet quod filius semper natus est, quam illud scilicet quod de patre ante tempora

natur
ac pr
rius,
leba
sionē
muis
dicit
sine i
Non
tas cu
patre
dicit
citur
grue
ci si fa
patre
illa g
nasci

F
lib. 7.
ætern
to sci
quã v
ter, d
per v
lius
flus;
tã ha
testa
bet r
n. no
ex n
ne c
tis f
bea

natus est? illud n. sincera & catholica fides tenet
ac prædicat, vt istud. Quare ergo ait, dicamus ve-
rius, cum vtrumq; pariter sit verum? nisi quia vo-
lebat intelligi hoc ad maiorē euentiā & expres-
sionē veritatis dici quā illud. His etenim verbis o-
mnis calumniādi versutis hæreticis obstruitur a-
ditus, quibus Christi secundum deitatem generatio
sine initio, & sine fine esse, ac perfecta monstratur.
Non autē a deo aperte semper manifestatur veri-
tas cum dicitur, filius ante tempora genitus est de
patre, vel filius semper nascitur de patre. Et ideo
dicit Gregor, quod nō possumus dicere, sēper nas-
citur. Non inquam, ita conuenienter, non ita cō-
grue ad explanationem veritatis. potest tamē di-
ci si sane intelligatur: semper n. nascitur filius de
patre: vt ait Origenes, non quod quotidie iteretur
illa generatio, sed quia semper est. Semper ergo
nascitur, id est, natiuitas eius sempiterna est.

Quod filius semper generatur, cōfirmatur ex

dictis Hilarii.

N

HILARIUS quoq; dicit filiū nasci ex patre in *Hilariū*
lib. 7. de Trin. his verbis, *Paulopost*
Viuens Deus, & naturæ *libri medi-*
æternæ viuētis potestas est & quod cum sacramē-
to scientiæ suę ex eo nascitur, nō potuit aliud esse *um 7.*
quā viuens. Nā cum ait, Sicut misit me viuens pa-
ter, & ego viuo propter patrem: docuit vitā in se
per viuētem patrē inesse. Ecce hic habes, quia fi-
lius nascitur ex patre. Itē in eodē, cum dicit Chri-
stus; Sicut pater habet vitā in se, sic & filio dedit vi-
tā habere in semetipso: omnia viua sua ex viuēte *Ioan. 5. d.*
testatus est. Quod autē ex viuo viuū natū est, ha-
bet natiuitatis perfectū sine nouitate naturæ. Nō *Idem in eodē*
n. nouū est q̄ ex viuo generatur in viuū, q̄ nec *demconsi-*
ex nihilo est: & vita quæ natiuitatē sumit ex vita, *nuo.*
ne cesse est per naturæ vnitatē & perfectę natiuita-
tis sacramētum, vt & in viuente viuat, & in se ha-
beat vitā viuētē. Ecce & hic habes q̄ generatur
ex viuo

*Ibid. paulo
inferius.*

uiuo uiuens filius. Item in eodem. In Deo totū est uiuit: Deus enim vita est, & ex vita non potest quicquā esse nisi uiuū: neque ex deriuatione, sed ex uirtute natiuitatis est, Ac si dum totum quod uiuit, & dum totum quod ex eo nascitur uirtus est, habet natiuitatem filius, nō demutationē. Et hoc dicit quia nascitur. Item in 9. lib. de Trin. Donatus pater filio tantum esse quantum est ipse: cui innascibilitatis esse imaginem sacramento natiuitatis impartit, quem ex se in sua forma generat. Hoc dicit quia generat pater filium.

*Hilar. post
lib. 9 me
dium.*

Breuius docet quid de hoc concedendum sit.

DICAMVS ergo filium natū de patre ante tēpora, & semper nasci de patre, sed cōgruentius semper natū & eundē fateamur ab eterno esse, & patri cōternū, id est, auctori. Pater enim generatione auctor filii est, ut in sequenti ostendetur. Ut ergo pater est æternus, ita & filius æternus est: sed pater sine auctore, filius uero nō: quia pater innascibilis, filius natus. Et ut ait Hilarius in XII. libr. de trinit. aliud est sine auctore semper esse æternū, aliud patri auctori, esse cōternum. Vbi autem pater auctor est, ibi & natiuitas est: quia sicut natiuitas ab amore est, ita & ab æterno auctore æterna est natiuitas. Omne autem quod semper est, etiā æternū est: sed tamen nō omne quod æternū est, etiā inuatum est: quia quod ab æterno nascitur, habet æternū esse quod natum est. Quod autem non natū est, id cum æternitate non natum est: quod uero ex æterno natum est, id si nō æternum natum est, iā non erit & pater auctor æternus. Si quid ergo ei qui ab eterno patre natus est, ex æternitate defuerit, id ipsū nō est auctori ambiguū defuisse: quia si gignenti est infinitū gignere, & nascenti etiam infinitum nasci est. Medium enim quid inter natiuitatē Dei filii, & generationē Dei patris, nec sensus admittit: quia & in generatione natiuitas est, & in natiuitate genera-

*Hilar. pendē
in medio
libri.*

tio